

**KONVENTA PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE
TË DISKRIMINIMIT NDAJ GRAVE**

*Miratuar dhe hapur për nënshkrim, për ratifikim dhe për aderim nga Asambleja e
Përgjithshme me Rezolutën e saj 34/180 të datës 18 dhjetor 1979*

HYRË NË FUQI: më 3 shtator 1981,

në përputhje me nenin 27 (1)

Shtetet palë të kësaj Konvente,

Duke vërejtur se Karta e Kombeve të Bashkuara rithekson besimin në të drejtat themelore të njeriut, në dinjitetin dhe vlerën e personit dhe në të drejtat e barabarta të burrit dhe të gruas,

Duke vërejtur se Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut thekson parimin e papranueshmërisë së diskriminimit dhe shpall se të gjithë njerëzit lindin të lirë e të barabartë në dinjitet e në të drejta dhe se secili mund të gëzojë të gjitha të drejtat dhe liritë që përmenden aty, pa asnjë dallim, duke përfshirë dallimin e bazuar në seks,

Duke vërejtur se shtetet palë të pakteve ndërkombëtare për të drejtat e njeriut kanë për detyrë të sigurojnë të drejta të barabarta të burrit dhe të gruas në ushtrimin e të gjitha të drejtave ekonomike, shoqërore, kulturore, civile dhe politike,

Duke pasur parasysh konventat ndërkombëtare të lidhura nën patronazhin e Organizatës së Kombeve të Bashkuara dhe të institucioneve të specializuara që kanë për qëllim të nxitin barazinë e të drejtave të burrit dhe të gruas,

Duke vërë në dukje gjithashtu rezolutat, deklaratat dhe rekomandimet e miratuara nga Organizata e Kombeve të Bashkuara dhe institucionet e specializuara që kanë për qëllim të nxitin barazinë e të drejtave të burrit dhe të gruas,

Të shqetësuar, megjithatë, se me gjithë këto instrumente të ndryshme, vazhdon të ekzistojë një diskriminim i madh ndaj grave,

Duke rikujtuar se diskriminimi ndaj grave shkel parimet e barazisë së të drejtave dhe të respektimit të dinjitetit njerëzor, pengon pjesëmarrjen e grave, në të njëjtat kushte me burrat, në jetën politike, shoqërore, ekonomike dhe kulturore të vendeve të tyre, pengon ngritjen e mirëqenies së shoqërisë e të familjes, dhe vështirëson më tepër zhvillimin e potencialeve të grave në shërbimin e atdheut të tyre dhe njerëzimit,

Të shqetësuar nga fakti se në situata varfërie, gratë përfitojnë të drejtë minimale të ushqimit, të shërbimeve mjekësore, të arsimit, të përgatitjes profesionale, dhe të rasteve për punë dhe për nevoja të tjera,

Të bindur se vendosja e rendit të ri ekonomik ndërkombëtar të bazuar në paanësi dhe në drejtësi do të kontribuojë në mënyrë kuptimplote nxitjen e barazisë midis burrit dhe gruas,

Duke theksuar se zhdukja e aparteidit, e të gjitha formave të racizmit, diskriminimit racial, kolonializmit, neokolonializmit, agresionit, pushtimit e sundimit të huaj dhe e ndërhyrjes në punët e brendshme të shteteve, është e domosdoshme në mënyrë që burri dhe gruaja të gëzojnë plotësisht të drejtat e tyre,

Duke vërtetuar se forcimi i paqes dhe i sigurisë ndërkombëtare, ulja e tensionit ndërkombëtar, bashkëpunimi i ndërsjellë i të gjitha shteteve, pavarësisht nga sistemet e tyre shoqërore dhe ekonomike, çarmatimi i përgjithshëm dhe i plotë, në mënyrë të veçantë çarmatimi bërthamor nën një kontroll ndërkombëtar të rreptë dhe efektiv, afirmimi i parimeve të drejtësisë, barazisë dhe përfitimit të ndërsjellë në marrëdhëniet midis vendeve dhe realizimi i të drejtës së popujve nën sundimin huaj e kolonial dhe nën pushtimin e huaj, për vetëvendosje dhe pavarësi, si dhe respektimi i sovranitetit kombëtar dhe tërësisë territoriale, do të nxitin progresin shoqëror e zhvillimin, dhe do të kontribuojnë rrjedhimisht në realizimin e barazisë së plotë midis burrit dhe gruas,

Të bindur se zhvillimi i plotë dhe i gjithanshëm i një vendi, mirëqenia e botës dhe çështja e paqes kërkojnë pjesëmarrjen maksimale të grave, në të njëjtat kushte me burrat, në të gjitha fushat,

Duke pasur parasysh kontributin e madh të grave për mirëqenien e familjes dhe zhvillimin e shoqërisë, gjë që deri më sot nuk ka qenë njohur plotësisht; rëndësinë shoqërore të nënës dhe të rolit të të dy prindërve në familje dhe në edukimin e fëmijëve dhe duke qenë të vetëdijshëm se roli i gruas në riprodhimin e jetës nuk duhet të jetë bazë për diskriminim, por se edukimi i fëmijëve duhet konsideruar si përgjegjësi midis burrave, grave dhe shoqërisë në tërësi,

Të vetëdijshëm se nevojitet të bëhet një ndryshim i rolit tradicional të burrit dhe të gruas në familje dhe në shoqëri për t'u arritur barazi e plotë midis burrit dhe gruas,

Të vendosur që t'i zbatojnë parimet e përmendura në Deklaratën për Eliminimin e Diskriminimit ndaj Grave dhe, për këtë qëllim, të marrin masa të nevojshme për eliminimin e këtij diskriminimi në të gjitha format dhe shfaqjet e tij,

U morën vesh për sa vijon:

PJESA E PARË

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente shprehja "diskriminimi ndaj grave" nënkupton çdo dallim, përjashtim ose kufizim që bëhet mbi bazën e seksit, e që ka për pasojë ose për qëllim të komprometojë ose të asgjësojë njohjen, gëzimin ose ushtrimin nga gratë, pavarësisht nga gjendja e tyre martesore, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, të të drejtave dhe të lirive themelore të njeriut në fushën politike, ekonomike, shoqërore, kulturore, civile ose në çdo fushë tjetër.

Neni 2

Shtetet palë dënojnë diskriminimin ndaj grave në të gjitha format, pranojnë të ndjekin me të gjitha mjetet e përshtatshme dhe pa vonesë, një politikë të eliminimit të diskriminimit kundrejt grave dhe për këtë arsye zotohen:

(a) Të përfshijnë në kushtetutat e tyre kombëtare ose në ndonjë dispozitë tjetër ligjore të përshtatshme, parimin e barazisë së burrit dhe të gruas, po qe se ende nuk është bërë, dhe të sigurojnë nëpërmjet legjislacionit dhe masave të tjera të përshtatshme zbatimin praktik të këtij parimi;

(b) Të miratojnë masa ligjore dhe masa të tjera të përshtatshme duke përfshirë edhe sanksione, po qe se është e nevojshme, duke ndaluar çdo formë të diskriminimit ndaj grave;

(c) Të vendosin një mbrojtje gjyqësore të të drejtave të grave, mbi bazën e barabartë me burrat, dhe të sigurojnë, nëpërmjet gjykatave kombëtare kompetente dhe institucioneve të tjera publike, mbrojtjen efektive të grave kundër çdo veprimi diskriminues;

(ç) Të mos ndërmarrin asnjë veprim ose praktikë diskriminuese ndaj grave dhe të sigurojnë që autoritetet dhe institucionet publike të veprojnë në përputhje me këtë detyrim;

(d) Të marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj grave që ushtron ndonjë person, organizatë ose çfarëdo ndërmarrje;

(dh) Të marrin të gjitha masat e përshtatshme, duke përfshirë legjislacionin, për të ndryshuar ose shfuqizuar ligjet ekzistuese, rregulloret, zakonet apo praktikatat të cilat përbëjnë diskriminimin ndaj gruas;

(e) Të shfuqizojnë të gjitha dispozitat e brendshme penale të cilat përbëjnë diskriminimin ndaj gruas.

Neni 3

Shtetet palë do të marrin të gjitha masat e përshtatshme në të gjitha fushat, sidomos në ato politike, shoqërore, ekonomike dhe kulturore, duke përfshirë edhe legjislacionin, për të siguruar zhvillimin e plotë dhe përparimin e grave me qëllim që t'u garantojnë atyre ushtrimin dhe gëzimin e të drejtave e të lirive themelore të njeriut mbi bazën e barazisë me burrat.

Neni 4

1. Miratimi i masave të përkohshme të veçanta nga shtetet palë që synojnë përsheptimin *de facto* të barazisë midis burrit dhe gruas, nuk konsiderohet diskriminim, siç është përkufizuar në këtë Konventë, por në asnjë mënyrë nuk duhet të ketë për pasojë ruajtjen e normave të pabarabarta apo të veçanta. Këto masa duhet të ndërpriten kur të jenë arritur objektivat e barazisë së mundësive dhe të trajtimit.

2. Miratimi i masave të veçanta nga shtetet palë, duke përfshirë ato masa të cilat i përmban kjo Konventë, që kanë për qëllim mbrojtjen e maternitetit nuk konsiderohet akt diskriminues.

Neni 5

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme:

(a) Për të ndryshuar karakteristikat dhe modelet sociale e kulturore të sjelljes së burrit dhe të gruas, në mënyrë që të arrijnë të zhdukin paragjykimet dhe praktikat zakonore, dhe të gjitha praktikat e tjera që mbështeten në idenë e inferioritetit ose të superioritetit të njërit apo të tjetrit seks, ose në rolet stereotipe të burrit dhe të gruas;

(b) Për të siguruar që edukimi i familjes të përfshijë të kuptuarit e duhur të maternitetit si një funksion social dhe të njohjes së përgjegjësisë së përbashkët të burrit dhe të gruas në edukimin dhe zhvillimin e fëmijëve të tyre duke bërë të qartë se interesi i fëmijëve është kusht kryesor në të gjitha rastet.

Neni 6

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme, duke përfshirë legjislacionin, për luftimin e të gjitha formave të trafikut të grave dhe të shfrytëzimit të prostitucionit të grave.

PJESA E DYTË

Neni 7

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj grave në jetën politike dhe publike të vendit dhe në mënyrë të veçantë u sigurojnë grave, në të njëjtat kushte me burrat, të drejtën:

(a) Për të votuar në të gjitha zgjedhjet dhe referendumet publike si dhe për të qenë të zgjedhshme në të gjitha organet e zgjedhura publikisht;

(b) Për të marrë pjesë në përpunimin e politikës së shtetit dhe në zbatimin e saj; për të mbajtur poste publike dhe për të ushtruar të gjitha funksionet publike në të gjitha nivelet e qeverisjes;

(c) Për të marrë pjesë në organizatat dhe shoqatat joqeveritare që merren me jetën publike dhe politike të vendit.

Neni 8

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për t'u siguruar grave mundësinë, në të njëjtat kushte me burrat, dhe pa asnjë diskriminim, që t'i përfaqësojnë qeveritë e tyre në arenën ndërkombëtare dhe të marrin pjesë në punimet e organizatave ndërkombëtare.

Neni 9

1. Shtetet palë i japin gruas të drejta të barabarta me ato të burrit në fushën e marrjes, ndërrimit dhe mbajtjes së shtetësisë. Ato veçanërisht garantojnë që as martesë me një të huaj, e as ndërrimi i shtetësisë së burrit gjatë martesës nuk e ndërrojnë automatikisht shtetësinë e gruas, po ashtu nuk e bën atë pa shtetësi dhe nuk e detyron të marrë shtetësinë e burrit.

2. Shtetet palë i japin gruas të drejta të barabarta me ato të burrit për sa i përket shtetësisë së fëmijëve të tyre.

PJESA E TRETË

Neni 10

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas, me qëllim që t'i sigurohen asaj të drejta të barabarta me burrin në fushën e arsimit, në mënyrë të veçantë, për të siguruar mbi bazën e barazisë midis burrit dhe gruas:

(a) Kushte të njëjta të bërjes së karrierës dhe të kualifikimit profesional, të frekuentimit të shkollave dhe të marrjes së diplomave në institucionet arsimore të të gjitha kategorive si në fshat ashtu edhe në qytet; kjo barazi sigurohet në arsimin parashkollor, të përgjithshëm, teknik profesional dhe në arsimin teknik të lartë, si dhe në çdo institucion tjetër të kualifikimit profesional;

(b) Të drejtën për të frekuentuar programe të njëjta mësimore, për t'u nënshtruar provimeve të njëjta, për të pasur kuadër mësimor me kualifikim të standardit të njëjtë dhe lokale e pajisje shkollore të një cilësie të njëjtë;

(c) Eliminimin e çdo koncepti stereotip për rolin e burrit dhe të gruas në të gjitha nivelet dhe në të gjitha format e arsimit, duke inkurajuar bashkarsimin dhe tipe të tjera të arsimit që ndihmojnë realizimin e këtij objekti, e sidomos duke rishikuar tekstet dhe programet mësimore dhe duke përshtatur metodat e mësimdhënies;

(ç) Mundësi të njëjta për shfrytëzimin e bursave dhe subvencioneve të tjera për studime;

(d) Mundësi të njëjta për të frekuentuar programet e arsimit të pandërprerë, duke përfshirë programet e aftësisimit për shkrim e lexim për të rritur dhe të alfabetizimit funksional duke pasur sidomos për qëllim ato programe qëllimi i të cilave është që brenda një kohe sa më të shkurtër të zvogëlohet dallimi në nivelin ekzistues të arsimit midis burrit dhe gruas;

(dh) Uljen e përqindjes së braktisjes së shkollave nga gratë dhe organizimin e programeve për të reja dhe për ato gra që janë larguar nga shkolla para kohe;

(e) Mundësi të njëjta për të marrë pjesë në sporte dhe në edukimin fizik;

(ë) Të drejtën për të marrë informacione specifike nga fusha e arsimit për të ndihmuar sigurimin e shëndetit dhe mirëqenien e familjeve, duke përfshirë informacionin dhe konsultimet lidhur me planifikimin e familjes.

Neni 11

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e zënies punë, për të siguruar, mbi bazën e barazisë midis burrit dhe gruas, të drejtat e njëjta, e sidomos:

(a) Të drejtën për punë si një e drejtë e pamohueshme e të gjithë njerëzve;

(b) Të drejtën për mundësi të njëjta punësimi, duke përfshirë zbatimin e kritereve të njëjta të përzgjedhjes lidhur me zënien punë;

(c) Të drejtën për të zgjedhur lirisht profesionin dhe vendin e punës, të drejtën për ngritjen e postit të punës, për punë të qëndrueshme, për të gjitha përfitimet dhe kushtet e punës, të drejtën për përgatitje profesionale dhe rikualifikim, duke përfshirë mësimin e personave në ekonomi, ngritjen profesionale dhe kualifikimin e herëpashershëm;

(ç) Të drejtën për shpërblim të barabartë, duke përfshirë shpërblimet ndihmë dhe për trajtim të barabartë për punën me vlerë të barabartë, si dhe për barazinë e trajtimit në vlerësimin e cilësisë së punës;

(d) Të drejtën për sigurime sociale, sidomos në rastet e pensionimit, të papunësisë, të sëmundjes, të invaliditetit dhe të pleqërisë ose të çdo humbje tjetër të aftësisë për punë, si dhe të drejtën për pushime të paguara;

(dh) Të drejtën për mbrojtjen e shëndetit dhe për sigurimin në punë, duke përfshirë ruajtjen e funksionit biologjik dhe riprodhues të gruas.

2. Për të parandaluar diskriminimin ndaj gruas për shkaqe martesore ose maternitetit, dhe për të siguruar të drejtën e saj efektive për punë, shtetet palë marrin masa të përshtatshme:

(a) Për të ndaluar pushimin nga puna për shkaqe shtatzanie apo të lejes së barrës, si dhe diskriminimin në raste të pushimit nga puna të bazuar në gjendjen martesore, nën kërcënimin e marrjes së sanksioneve;

(b) Për të aplikuar leje të barrës me pagesë ose për të përfutur ndihma sociale të krahasueshme, pa e humbur vendin e mëparshëm të punës, të të drejtave të vjetërsisë dhe të avantazheve sociale;

(c) Për të inkurajuar sistemin e shërbimeve sociale mbështetëse të nevojshme që t'i mundësojnë prindërit të gërrshetojnë detyrimet familjare me përgjegjësitë në vendin e punës, dhe të marrin pjesë në jetën publike, sidomos duke nxitur themelimin dhe zhvillimin e një rrjeti çerdhesh e kopshtesh;

(ç) Për të siguruar një mbrojtje të veçantë për gratë shtatzëna në ato vende të punës në të cilat provohet se puna që kryejnë është e dëmshme.

3. Masat e mbrojtjes ligjore të grave në çështjet e përfshira në këtë nen do të rishikohen periodikisht varësisht nga njohuritë shkencore e teknike. Këto masa, sipas nevojës, do të rishikohen, shfuqizohen ose zgjerohen.

Neni 12

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e kujdesit për shëndetin për t'u siguruar, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, mundësitë për të përfituar shërbime mjekësore, duke përfshirë edhe ato të planifikimit të familjes.

2. Megjithë dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni, shtetet palë u sigurojnë grave gjatë barrës, lindjes dhe pas lindjes, shërbime të përshtatshme, po qe nevoja, falas, si dhe ushqim të përshtatshëm gjatë barrës dhe mbajtjes së fëmijës në gji.

Neni 13

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushat e tjera të jetës ekonomike dhe shoqërore, për t'i siguruar, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, të drejtat e njëjta, e sidomos:

- (a) Të drejtën për pensione familjare;
- (b) Të drejtën për hua bankare, ndihma hipotekare dhe forma të tjera të kredisë financiare;
- (c) Të drejtën për të marrë pjesë në aktivitetet zbavitëse, sportive dhe në të gjitha aspektet e jetës kulturore.

Neni 14

1. Shtetet palë marrin parasysh problemet e veçanta që u shtrohen grave fshatare dhe rolin e rëndësishëm që luajnë këto gra për mbijetesën ekonomike të familjeve të tyre, duke përfshirë punën e tyre në sektorët jomonetarë të ekonomisë. Ato marrin të gjitha masat e përshtatshme për të siguruar zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente në dobi të grave të zonave bujqësore.

2. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në zonat bujqësore me qëllim që të sigurojnë, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, pjesëmarrjen e saj në zhvillimin e fshatit dhe njëherësh në avantazhet që sjell ajo. Në mënyrë të veçantë ato i sigurojnë gruas:

- (a) Të drejtën për të marrë pjesë plotësisht në përpilimin dhe zbatimin e planeve të zhvillimit në të gjitha nivelet;
- (b) Të drejtën për të përfituar shërbime të përshtatshme në fushën e shëndetit, duke përfshirë informacionet, këshillat dhe shërbimet në fushën e planifikimit të familjes;

(c) Të drejtën për të përfituar drejtpërsëdrejti nga programet e sigurimeve sociale;

(ç) Të drejtën për të marrë të gjitha tipet e formimit dhe edukimit, formal dhe joformal, duke përfshirë atë që ka të bëjë me alfabetizimin funksional, si dhe, *ndër të tjera*, atë për të përfituar nga të gjitha shërbimet komunitare dhe vulgarizuese, sidomos për të shtuar aftësitë e saj teknike;

(d) Të drejtën për të organizuar grupe të ndihmës së ndërsjellë dhe kooperativa në mënyrë që të realizohet barazia në veprimtaritë ekonomike, nëpërmjet zënies punë apo të ushtrimit të veprimtarisë së pavarur;

(dh) Të drejtën për të marrë pjesë në të gjitha aktivitetet e bashkësisë;

(e) Të drejtën për të përfituar kredi dhe ndihma bujqësore, lehtësi tregtimi, teknologji të përshtatshme dhe trajtim të barabartë në fushën e reformave tokësore e agrare, si dhe në projektet e sistemimit bujqësor:

(ë) Të drejtën për të pasur kushte jetese të përshtatshme, sidomos lidhur me strehimin, shërbimin sanitar, furnizimin me energji elektrike dhe ujë, transportin dhe komunikacionet.

PJESA E KATËRT

Neni 15

1. Shtetet palë i njohin gruas barazinë me burrin përpara ligjit.

2. Shtetet palë i njohin gruas, në fushën civile, zotësi juridike të njëjtë me atë të burrit dhe mundësi të njëjta për ta ushtruar këtë zotësi. Ato i njohin asaj në mënyrë të veçantë të drejta të barabarta për të lidhur kontrata dhe për të administruar pasuri e i trajtojnë njësoj në të gjitha fazat e procedurës gjyqësore.

3. Shtetet palë janë të mendimit se çdo kontratë ose çdo dokument tjetër privat, i çfarëdo lloji qoftë, që ka për efekt juridik të synojë kufizimin e zotësisë juridike të gruas, duhet të konsiderohet i paqenë.

4. Shtetet palë u njohin burrit edhe gruas të drejta të njëjta lidhur me legjislacionin që trajton të drejtën e personave për të lëvizur lirisht, si dhe për të zgjedhur vendbanimin dhe banesën e tyre.

Neni 16

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me martesën dhe me marrëdhëniet familjare. Në mënyrë të veçantë ata i sigurojnë gruas mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas:

(a) Të drejtën e njëjtë për të lidhur martesë;

(b) Të drejtën e njëjtë për të zgjedhur lirisht bashkëshortin dhe për të lidhur martesë vetëm me pëlqimin e vet të lirë dhe të plotë;

(c) Të drejtën dhe përgjegjësinë e njëjtë gjatë martesës dhe me rastin e prishjes së saj;

(ç) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta si prindër, pavarësisht nga gjendja martesore, për ato çështje që kanë të bëjnë me fëmijët. Në të gjitha rastet interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(d) Të drejtat e njëjta për të vendosur lirisht dhe me përgjegjësi për numrin dhe shkallëzimin e lindjeve e po ashtu për të marrë informacionin, arsimin dhe mjetet e nevojshme që bëjnë të mundur ushtrimin e këtyre të drejtave;

(dh) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta për çështjet që kanë të bëjnë me tutelën, kujdestarinë, ruajtjen dhe birësimin e fëmijëve ose lidhur me institucionet e ngjashme, ku këto koncepte ekzistojnë në legjislacionin kombëtar. Në të gjitha rastet, interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;

(e) Të drejtat e njëjta vetjake si burrit ashtu edhe gruas, duke përfshirë edhe të drejtën për të zgjedhur mbiemrin, profesionin dhe llojin e punës;

(ë) Të drejtat e njëjta për secilin prej bashkëshortëve lidhur me pronësinë, blerjen, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë, si falas ashtu edhe me pagesë.

2. Fejesat dhe martesat e fëmijëve të mitur nuk kanë efekt juridik, prandaj merren të gjitha masat e nevojshme, duke përfshirë legjislacionin, me qëllim që të caktohet një moshë minimale për martesë dhe të bëhet i detyrueshëm regjistrimi i martesës në një regjistër zyrtar.

PJESA E PESTË

Neni 17

1. Me qëllim që të shqyrtohen arritjet në zbatimin e kësaj Konvente, krijohet një Komitet për Eliminimin e Diskriminimit ndaj Gruas (në tekstin e mëtejshëm: “Komiteti”). Ky Komitet, në kohën e hyrjes së Konventës në fuqi, përbëhet nga tetëmbëdhjetë ekspertë. Pas ratifikimit të Konventës ose aderimit të shtetit palë të 35^{-të}, Komitetin në fjalë do ta përbëjnë njëzetetë ekspertë me autoritet të lartë moral dhe të shquar për kompetencën e tyre në fushën e zbatimit të kësaj Konvente. Këta ekspertë zgjedhen nga shtetet palë midis shtetasve të tyre dhe marrin pjesë në mbledhje me cilësi individuale, mbi bazën e parimit të një ndarjeje të drejtë gjeografike, të përfaqësimit të formave të ndryshme të qytetërimit si dhe të sistemeve juridike kryesore.

2. Anëtarët e Komitetit zgjedhen me vota të fshehta nga një listë kandidatësh të caktuar nga shtetet palë. Çdo shtet palë mund të caktojë një kandidat të zgjedhur midis shtetasve të vet.

3. Zgjedhja e parë zhvillohet gjashtë muaj pas datës së hyrjes së kësaj Konvente në fuqi. Së paku tre muaj para datës së çdo zgjedhjeje, Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara u dërgon letër shteteve palë me të cilën i fton të paraqesin kandidaturat e tyre brenda dy muajve. Sekretari i Përgjithshëm përgatit një listë alfabetike të të gjithë kandidatëve, ku shënon se nga cili shtet janë caktuar dhe këtë listë ua dërgon shteteve palë.

4. Anëtarët e Komitetit zgjedhen në një mbledhje të shteteve palë që thirret nga Sekretari i Përgjithshëm në Selinë e Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Në këtë mbledhje, ku kuorumi përbëhet nga dy të tretat e shteteve palë, anëtarë të Komitetit zgjedhen kandidatët që fitojnë numrin më të madh të votave dhe shumicën absolute të votave të përfaqësuesve të shteteve palë të pranishëm dhe votues.

5. Anëtarët e Komitetit zgjedhen për një afat prej katër vitesh. Megjithatë, mandati i nëntë prej anëtarëve të zgjedhur në zgjedhjet e para merr fund pas dy viteve. Kryetari i Komitetit hedh në short emrat e këtyre nëntë anëtarëve menjëherë pas zgjedhjes së parë.

6. Zgjedhja e pesë anëtarëve shtesë të Komitetit bëhet në përputhje me dispozitat e paragrafëve 2, 3 dhe 4 të këtij neni, pas ratifikimit ose aderimit të tridhjetepestë. Mandati i dy prej anëtarëve shtesë, të zgjedhur në këtë rast, merr fund pas dy viteve. Emrat e këtyre dy anëtarëve i hedh në short Kryetari i Komitetit.

7. Për të plotësuar vendet e lira që mund të krijohen, shteti palë, eksperti i të cilit ka pushuar se ushtruar funksionet e veta si anëtar i Komitetit, emëron një ekspert tjetër nga shtetasit e vet, me rezervë që këtë ta miratojë Komiteti.

8. Me miratimin e Asamblesë së Përgjithshme, anëtarët e Komitetit marrin shpërblime nga burimet e Organizatës së Kombeve të Bashkuara në përputhje me kushtet e caktuara nga Asambleja sipas rëndësisë së përgjegjësive të Komitetit.

9. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara vë në dispozicion të Komitetit personelin dhe mjetet materiale që i nevojiten për kryerjen me efektivitet të funksioneve që i besohen mbi bazën e kësaj Konvente.

Neni 18

1. Shtetet palë zotohen t'i paraqesin Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, për t'u shqyrtuar nga Komiteti, një raport lidhur me masat legislative, gjyqësore, administrative dhe me masat e tjera që kanë miratuar për t'u dhënë efekt dispozitave të kësaj Konvente si dhe lidhur me përparimet e bëra në këtë drejtim:

(a) Brenda një viti pas hyrjes së Konventës në fuqi në shtetin përkatës,

(b) Pastaj, të paktën çdo katër vite, si dhe me kërkesën e Komitetit.

2. Raportet mund të tregojnë faktorët dhe vështirësitë që ndikojnë në shkallën e përmbushjes së detyrimeve të parashikuara në këtë Konventë.

Neni 19

1. Komiteti miraton rregulloren e vet të brendshme.

2. Komiteti zgjedh byronë e vet për një periudhë dyvjeçare.

Neni 20

1. Komiteti mblidhet zakonisht një herë në vit për një periudhë jo më të gjatë se dy javë, për të shqyrtuar raportet e paraqitura në përputhje me nenin 18 të kësaj Konvente.

2. Seancat e Komitetit mbahen zakonisht në Selinë e Organizatës së Kombeve të Bashkuara ose në çdo vend tjetër të përshtatshëm të cilin e cakton Komiteti.

Neni 21

1. Komiteti i paraqet raport vjetor Asamblesë së Përgjithshme të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, nëpërmjet Këshillit Ekonomik e Social, lidhur me aktivitetet e tij dhe mund të bëjë sugjerime e rekomandime të përgjithshme të bazuara në shqyrtimin e raporteve dhe të informacioneve që ka marrë nga shtetet palë. Këto sugjerime dhe rekomandime përfshihen në raportin e Komitetit së bashku me komentet e bëra nga shtetet palë, po qe se ka komente.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara raportet e Komitetit ia dërgon Komisionit të Gjendjes së Gruas sa për informacion.

Neni 22

Institucionet e specializuara kanë të drejtë të përfaqësohen gjatë shqyrtimit të zbatimit të dispozitave të tilla të kësaj Konvente që hyn në kuadrin e aktiviteteve të tyre. Komiteti mund të ftojë institucionet e specializuara për të paraqitur raporte lidhur me zbatimin e Konventës në ato fusha që hyjnë në kuadrin e veprimtarisë së tyre.

PJESA E GJASHTË

Neni 23

Asnjë dispozitë e kësaj Konvente nuk prek dispozita të tjera më të përshtatshme për realizimin e barazisë së burrit dhe të gruas që mund të përmbahen:

(a) Në legjislacionin e një shteti palë; ose

(b) Në çdo konventë, traktat ose marrëveshje tjetër ndërkombëtare në fuqi në këtë shtet.

Neni 24

Shtetet palë zotohen të miratojnë të gjitha masat e nevojshme në shkallë kombëtare për të arritur realizimin e plotë të të drejtave të njohura në këtë Konventë.

Neni 25

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrimin e të gjitha shteteve.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara caktohet si depozitues i kësaj Konvente.

3. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit dhe instrumentet e ratifikimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

4. Kjo Konventë është e hapur për aderimin e të gjitha shteteve. Aderimi kryhet nëpërmjet depozitimit të një instrumenti të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

Neni 26

1. Çdo shtet palë mund të kërkojë kurdoherë rishikimin e kësaj Konvente duke i dërguar një njoftim me shkrim për këtë qëllim Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

2. Asambleja e Përgjithshme e Organizatës së Kombeve të Bashkuara vendos për masat që duhen marrë, po qe se është e nevojshme, lidhur me një kërkesë të tillë.

Neni 27

1. Kjo Konventë hyn në fuqi ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit, pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, të instrumentit të njëzetë të ratifikimit ose të aderimit.

2. Për secilin shtet që do të ratifikojë këtë Konventë ose që do të aderojë pas depozitimit të instrumentit të njëzetë të ratifikimit ose të aderimit, kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit të instrumentit të tij të ratifikimit ose të aderimit.

Neni 28

1. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara merr masa dhe u dërgon të gjitha shteteve tekstin e rezervave të bëra në çastin e ratifikimit ose të aderimit.

2. Asnjë rezervë nuk lejohet po qe se nuk është në përputhje me objektin dhe qëllimin e kësaj Konvente.

3. Rezervat mund të tërhiqen kurdoherë nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, i cili informon të gjitha shtetet palë të Konventës. Njoftimi hyn në fuqi ditën e marrjes.

Neni 29

1. Çdo mosmarrëveshje ndërmjet dy ose më shumë shteteve lidhur me interpretimin ose zbatimin e kësaj Konvente, që nuk zgjidhet nëpërmjet bisedimeve, i nënshtrohet

arbitrazhit me kërkesën e njërit prej tyre. Po qe se, brenda gjashtë muajve pasi të jetë bërë kërkesa për arbitrazh, palët nuk arrijnë të merren vesh për organizimin e arbitrazhit, cilado palë mund t'ia parashtojë mosmarrëveshjen Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, duke bërë kërkesën në përputhje me Statutin e Gjykatës.

2. Çdo shtet palë, në kohën kur nënshkruan, ratifikon ose aderon në këtë Konventë, ka të drejtë të deklarojë se nuk e quan veten të detyruar sipas paragrafit 1 të këtij neni. Shtetet e tjera palë nuk do të jenë të detyruara sipas këtij paragrafi ndaj çdo shteti palë që ka paraqitur një rezervë të tillë.

3. Çdo shtet palë që shpreh një rezervë, në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, mund ta tërheqë këtë rezervë kurdoherë nëpërmjet një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

Neni 30

Kjo Konventë, tekstet e së cilës në gjuhët arabe, kineze, angleze, frënge, ruse dhe spanjolle janë njësoj autentike, depozitohet pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara.

DUKE U BAZUAR NË SA MË SIPËR, të nënshkruarit, të autorizuar rregullisht nënshkruan këtë Konventë.

(Unofficial version, 19 June, 2003)